

אישים (V) Historical Personalities (V)



240

כ"ו כסלו תשל"ח

26.12.78

השירות הבולאי

המשרד הראשי: שד' ירושלים 12, יפו 080 61

PHILATELIC SERVICES

MAIN OFFICE: TEL AVIV - YAFO · ISRAEL

מנחם-מנדל אוסישקין היה מראשוני התנועה הציונית וראשיה, ונשיא הקרן-הקיימת לישראל משנת 1923. אוסישקין נולד בשנת 1863 בדוברובנה שברוסיה כבן למשפחה חסידית. בשנת 1889 הוענק לו תואר מהנדס, והוא השתקע בעיר יקטרינוסלאב.

הוא היה ציוני פעיל מגיל 18 והקים סניף של "חובבי-ציון" במוס-קבה. הצטרף לתנועת "ביל"ו, אך לא נתקבל לקבוצה הראשונה של העולים לארץ.

בשנת 1887 נבחר כציר לוועידה השנייה של "חובבי-ציון", ושנתיים אחר-כך הצטרף למיסדר "בני-משה", שנוסד על ידי אחד-העם. בארץ-ישראל ביקר לראשונה בשנת 1891. כעבור חמש שנים נפגש עם הרצל בווינה. נבחר כחבר הנשיאות של הקונגרס הציוני הראשון, אך כשהועלתה תכנית אוגנדה, בשנת 1903, חלק על דעתו של הרצל ונאבק בו ובולפסון יורשו עד אשר ירדה התכנית מעל הפרק.

אוסישקין תבע עשיית צעדים מידיים ליישוב הארץ, בלי להמתין להיתרים מדיניים. הוא נמנה עם תומכיו של וייצמן ובקונגרס ה-11 יזם עמו את רעיון הקמתה של האוניברסיטה העברית בירושלים. היה קנאי לשפה העברית ודיבר בה אפילו כאשר הופיע עם וייצמן וסוקולוב כדובר העם היהודי בוועידת השלום בפאריס, אחרי מל-חמת העולם הראשונה.

בשנת 1920 עלה ארצה. הוא היה יושב-ראש "ועד הצירים" ואחר-כך נשיא הקרן-הקיימת לישראל, שבתקופת כהונתו הארוכה גאלה ארבע מאות אלף דונם אדמה.

אוסישקין נפטר בשנת 1941 בירושלים ונקבר במערת ניקנור על הר הצופים.

ברל כצנלסון היה מורה-דרכה הרוחני והנערץ של תנועת העבודה העברית.

הוא נולד בשנת 1887 בעיירה בוברויסק שברוסיה ועלה ארצה בשנת 1909. עבד כפועל חקלאי בפתח-תקווה, עין-גנים וכינרת. הוא נמנה עם מייסדי ועד הפועלים היהודיים בגליל.

לקראת תום מלחמת-העולם הראשונה התגייס לגדוד העברי ושירת בו עד לשנת 1920. הוא היה ממייסדי "אחדות-העבודה" וההס-תדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ-ישראל. היה חבר מרכז מפא"י. למן הקונגרס ה-12 ואילך השתתף בכל הקונגרסים הציוניים, פרט לאחד מהם.

בשנת 1925 יסד את העיתון "דבר" וכיהן כעורך בטאונה היומי של הסתדרות העובדים העבריים עד יום מותו בשנת 1944. כן הקים וניהל את הוצאת הספרים "עם עובד".



ISSUED IN APRIL 1978

הופיעו באפריל 1978



ISSUED IN OCTOBER 1978

הופיעו באוקטובר 1978

ISSUED IN AUGUST 1978

הופיעו באוגוסט 1978

ISSUED IN JULY 1978

הופיעו ביולי 1978

שכנוע מעולה, והוא התרחק ממליצות נבובות. הוא לא בוש מלת-הות אחר האמת ועמד על זכות הציבור והיחיד להיתפס למבוכה. היה נערץ לא בזכות התפקידים הרשמיים שמילא, כי אם בגלל העמדות שנקט. בעת היותו עורך עיתון "דבר", היה משרדו תמיד מלא אורחים בלתי-קראים, ששטחו לפניו כל מיני טענות ובקשות, וכשחבריו הציעו לו להנהיג שעות קבועות לקבלת קהל, השיב: "דלת אחת מן ההכרח שתמיד תהיה פתוחה..."

השפעה כבירה נודעה לברל כצנלסון לקידום החינוך והתרבות בקרב פועלי ארץ-ישראל והמונייה. הוא היה הרוח החיה בכל הפעילות התרבותית והרוחנית כסופר, כנואם, כעורך וכאישיות ראשית ומנהיגה בציונות המגשימה. קיבוץ בארי נקרא על שמו (זה היה שם-העט שלו), בית ברל בצופית ומוסדות אחרים. באישיותו של ברל כצנלסון נתמוגו צניעות ושנינות; יחס של כבוד לערכי היהדות והשקפת-עולם סוציאליסטית-מעשית. היה לו כושר

מאכס נורדאו היה אחת הדמויות הרבגוניות ביותר מראשית ימיה של התנועה הציונית. היה נואם בחדסד עליון, רופא-נידולוג, עיתון-נאי, סופר, הוגה-דעות ויד-ימינו של הרצל.

נורדאו נולד בשנת 1849 בבודאפשט שבהונגריה בשם שמעון זידפלד. הוא שירת כרופא בצבא האוסטרי. השתתף בקביעות בעיתונים חשובים בשפה הגרמנית. בשנת 1880 השתקע בפאריז.

נורדאו פירסם מחזות וספרים ועלה לפיסגת התהילה בזכות ספרו "השקרים המוסכמים של האמושות התרבותית", שהופיע בשנת 1883 ועורר עליו את זעמם של המשטרים האוטוקראטיים באירופה.

נורדאו נכח במשפטו הצבאי של דרייפוס, ודיווחיו משם הסעירו את דעת-הקהל.

הוא נמנה עם ראשוני הנענים לקריאתו של הרצל, תמך ברעיונותיו וניצב לימינו של חוזה מדינת היהודים כצוק איתן מול מתנגדיו ומקטרגיו, והיה עוזרו הנאמן.

היה סגן יושב-ראש הקונגרסים הציוניים שהתקיימו בימי חייו של הרצל, אך לאחר מכן סירב למלא תפקיד מינהלי רשמי כלשהו בתנועה הציונית. אחרי מותו של הרצל דחה את תפקיד הנשיא שהוצע לו ותמך בוולפסון.

כבלשן היה בקי בשפות אירופיות שונות וגם למד עברית. כמי שגדל באווירה יהודית-מסורתית, שימש שופר רועם והולם של תלאות העם היהודי בדורו.

בימי מלחמת-העולם הראשונה ישב בספרד והיה מנותק מן הפעילות הציונית. אחר-כך חזר והיה נשיא הכבוד בקונגרס הציוני ה-12. הוא קרא לעליית המונים לארץ-ישראל לאלתר.

חולה, שבע-מאבקים, כשהוא שרוי במצוקה, נפטר נורדאו בפאריז בשנת 1923. עצמותיו הועלו ארצה ונטמנו בבית-הקברות הישן בתל-אביב.

ש. שמגר

MAX NORDAU

One of the most colourful figures among the early Zionist leadership — author, orator, neurologist, journalist and philosopher — Max Nordau was born in Budapest, Hungary in 1849, under the name Simon Südfeld. He graduated in medicine and served for six years as an Austrian military surgeon, but was attracted to journalism and literature. He was a regular contributor to important newspapers in German and in 1880 settled in Paris. After having published an average of a book a year and several plays, he achieved international fame with his "Conventional Lies of Civilized Mankind", which aroused the wrath of the autocratic regimes of Europe.

Nordau attended the court-martial of Dreyfus and his daily reports on the trial created much excitement. He was almost the first fellow-newspaperman who responded to Herzl's call for a Jewish State and became the spokesman of Jewish suffering at the Zionist Congresses. He served as vice-chairman during Herzl's lifetime, but later declined the leadership of the movement, loyally supporting Herzl's heir, David Wolfsohn. During World War I he lived in exile in Spain, almost out of touch with the mainstream of Zionist activities. Though the end of the war found him broken in spirit and resources, he served as honorary chairman at the 12th Zionist Congress. He pleaded for Herzl's ideas uncompromisingly and called for immediate mass immigration. Nordau died in Paris in 1923 and his remains were buried in Tel Aviv.

S.SH.

BERL KATZNELSON

Born 1887 in Bobruisk, Russia, Berl Katznelson ("Beeri") was one of the pioneers of Zionist Socialism. He immigrated to Palestine in 1909, worked in agriculture and joined the Jewish Legion in World War I. An outstanding labour leader as well as a writer and editor of many publications, he attended all the Zionist Congresses after the 12th except one. He was one of the founders of the Histadrut (the General Federation of Labour), a director of the Jewish National Fund; a leading member and ideological mentor of the Labour Party. In 1925 he founded DAVAR, the Histadrut daily, and remained its editor-in-chief to his last day, in 1944. "Beeri", after whom a kibbutz and "Beth Berl" as well as other institutions were named, had a powerful influence on the cultural development of the Yishuv. His main sphere of activity was the spreading of culture among the working masses and the youth. He founded and headed AM OVED, the Histadrut publishing house.

Berl was a personality who combined a candid character with a sharp intellect; a deep consideration for traditional Jewish values with a practical socialist approach; a persuasive eloquence with a dislike for sham phraseology. He was not ashamed of not finding all the right answers always and at once and he affirmed the right of the public and of the individual to feel confused by political developments. He was respected not because of any important offices he held, but by virtue of the moral positions he took.

While editor of "Davar", his room was constantly full of uninvited visitors who disturbed him with all manner of grievances and petitions, and when his colleagues suggested that he introduce fixed visiting hours, he replied: "One door in this country should always remain open to the people."

הבולים צוירן ע"י צ. נרקיס, תל אביב

THE STAMPS WERE DESIGNED BY Z. NARKISS, TEL AVIV

MENACHEM MENDEL USSISHKIN

Born 1863 in Dubrovna, Russia, he was one of the first and foremost leaders of the Zionist movement and President of the Jewish National Fund (KKL) from 1921 up to his death in 1941.

After graduating as an engineer in Moscow in 1889, he resided in Yekaterinoslav. A Zionist since his early youth, he was among the founders of BILU and of the Moscow branch of the Hovevei Zion. He was also a member of the "Bnei Moshe" society founded by Ahad Ha-Am. He first visited Palestine in 1891. Four years later he joined Theodor Herzl and the political Zionist movement, but became a strong opponent of the leader when the Uganda issue was fought out at the 6th Congress. He organised the opposition to Herzl in Russia and later opposed his successor, Wolfsohn as well. An uncompromising fighter for practical steps to implement the Zionist cause, he was one of the Jewish delegates to the Paris peace conference after World War I. In 1920 he was appointed head of the Zionist Commission in Palestine and in that capacity he initiated many land purchases. Two years later, under his dynamic guidance, the Jewish National Fund (KKL) became the main instrument for redeeming and reclaiming the soil of the ancient homeland on behalf of the Jewish people.